

Pääkirjoitus

Ohjaaminen on hoitamisen ydintä

Hoitotiede-lehden syksyn numeron pääteemana on ohjaaminen hoitotyössä. Tuore kansainvälinen hoitotieteellinen katsaus (Coster ym. 2018) osoitti, että koulutetuilla hoitajilla on merkittävä rooli potilastyytyväisyyden (*patient satisfaction*) syntymisessä. Hoitajan ja potilaan/asiakkaan välinen vuorovaikutussuhde voi lisätä ihmisten ymmärrystä sairaudestaan sekä motivaatiota sairauden hallintaan. Myös terveydenedistämisen alalla on selvää näyttöä siitä, että hoitajien toteuttamilla interventioilla on myönteisiä vaikutuksia.

Tämän lehden ensimmäisessä artikkelissa Tervo-Heikkinen kollegoineen kuvaavat kyselytutkimusta, jossa selvitettiin hoitohenkilökunnan arvioita potilasohjausosaamisestaan yliopistollisessa sairaalassa. Tulosten mukaan lähes kaikki (noin 90 %) tutkimukseen osallistuneet arvioivat omat potilasohjausosaamiseen liittyvät tiedot ja taidot vähintään hyväksi. Hoitohenkilökunta arvioi vahvimmin potilaan kokonaisvaltaisen kohtaamisen ja heikoimpana potilasohjauksen kirjaamisen. Tätä hoitajien näkemystä täydentää Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen väestökyselyn (n=2311) tulos, jonka mukaan suomalaisten terveyspalvelujen käyttäjien mielestä parhaimmalla tasolla olivat potilaan kohteluun liittyvät tekijät (Aalto ym. 2017).

Toisessa artikkelissa Ruuskanen ym. tuovat esille ennen-jälkeen-asetelmalla toteutetussa tutkimuksessaan ohjaajakoulutusinterventioita vaikutuksia opiskelijaohjaajien itsearvioituun ohjaamisosaamiseen yliopistosairaalassa. Tulosten mukaan näyttäisi siltä, että ohjaajakoulutusinterventiolla pystyttiin vahvistamaan ohjausosaamista. Kolmannessa Mykkäsen ym. artikkelissa esitellään rakenteisen hoitotyön kirjaamisen auditointia. Valtakunnallisen auditointimallin avulla on mahdollista todentaa hoitotyön toteutumista, potilaslähtöisyyttä ja kir-

jaamisen johdonmukaisuutta. Tutkimushankkeen aikana suurin myönteinen kehitys tapahtui hoidon tuloksien kirjaamisessa. Olisikin tärkeää, että standardoitu auditointimalli otettaisiin tiiviimmin mukaan organisaatioiden kehittämistyöhön ja saaduista rekisteriaineistoista toteutettaisiin enemmän tieteellistä tutkimusta valtakunnallisellakin tasolla.

Lehden neljännessä artikkelissa Manninen ja Aho kuvaavat lapsensa kuoleman kokeneiden vanhempien parisuhteeseensa toivomia tuenantajatahoja. Vanhemmat toivoivat parisuhteeseensa tukea monelta taholta, mutta yleisimmin mainittiin ammattilaisilta saatu tuki. Hoitotyössä olisikin tärkeää nostaa suremisen tuen rinnalle myös parisuhteen tuki, kun perhe joutuu kokemaan lapsen kuoleman. Ohjausosaamisen vahvistaminen tältä osin on perusteltua sekä hoitotyön perus- että täydennyskoulutuksessa.

Viidennessä artikkelissa Mäkelä ja Nyström tuovat tutkimuksessaan esille, miten rintasyöpään sairastuneiden naisten turvattomuuden tunnetta ja ahdistuneisuutta voidaan lievittää saumattoman hoidon, yksilöllisen tiedon, nähdyksi ja kuulluksi tuleminen kokemuksen kautta. Hoitajien ohjaamistaidot korostuvat tässäkin artikkelissa. Kuudennessa artikkelissa Harju kollegoineen raportoivat tutkimuksen eturauhassyöpäpotilaiden ja heidän puolisoitensa terveyteen liittyvästä elämänlaadusta vuosi diagnoosin jälkeen. Mielenkiintoinen tulos oli, että potilaiden ja heidän puolisoitensa terveyteen liittyvä elämänlaatu oli väestöarvoihin verrattuna merkittävästi parempaa. Erityisesti sosiaalinen toimintakyky arvioitiin hyvälle tasolle. Tulos ei voi olla herättämättä myös uutta (tutkimus)kysymystä: mikä on potilasohjaamisen merkitys elämänlaadun vahvistamisessa.

Tämän lehden lopussa julkaistaan Maija Huplin ja Anna Axelinin kirjoittama kooste HTTS r.y.:n järjestämistä hoitotieteen konferensseista. Kuvauksessa tulee hienosti esille, miten hoitotieteelliset konferenssit ovat tarjonneet keskustelu- ja julkaisufoorumin suomalaiselle hoitotieteelliselle tutkimukselle ja terveydenhuollon kehittämiseksi pian 30 vuoden ajan. Tänä vuonna konferenssi järjestetään jo 15:ttä kertaa ja pian tämän lehden ilmestymisen jälkeen tapaamme toivottavasti mahdollisimman monen Hoitotiede-lehden lukijankin kanssa Vaasassa.

Elokuun 1. päivänä 2018, hellekesän keskellä,

Katja Joronen ja Anja Rantanen

LÄHTEET

- Aalto A-M., Vehko T., Sinervo T., Sainio S, Muuri A., Elovainio M. & Pekurinen M. (2017) *Terveydenhuollon asiakaslähtöisyys. Palvelujen käyttäjien kokemuksia terveyspalvelujen toiminnasta*. Tutkimuksesta tiiviisti 12. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki.
- Coster S., Watkins M. & Norman I.J. (2018) What is the impact of professional nursing on patients' outcomes globally? An overview of research evidence. *International Journal of Nursing Studies* **78**, 76–83.